GEMEENTE **NOORDENVELD**

Aan de gemeenteraad

Agendapunt:
Zaaknummer: 13505

Roden, 18 november 2021

Onderwerp
Wijzigingen verordening Wmo, Jeugdhulp en Schulddienstverlening 2022

Programma:
Samen doen

Programmadoelstelling:
Samen doen

Wmo
-We willen inwoners waar nodig passende ondersteuning bieden (licht waar kan, zwaar waar nodig).
-We willen dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en actief deel kunnen nemen aan onze samenleving, ook als een persoon een beperking heeft of een belemmering ervaart.

Jeugdwet
-We willen dat onze jeugd veilig en gezond kan opgroeien. We bieden waar nodig passende ondersteuning.
-We willen dat jongeren betrokken zijn en invloed hebben op hun woon- en leefomgeving.

Schuldhulpverlening
- We proberen schulden die een probleem opleveren bij onze inwoners te voorkomen.
- We informeren onze inwoners zo goed mogelijk over de mogelijkheden voor ondersteuning bij (dreigende) financiële problemen.

Taakveld:
Taakveld 6.71, 6.72

Behandelend collegelid
Wethouder Jeroen Westendorp
Wethouder Kirsten Ipema
Wethouder Alex Wekema

In behandeling bij:
Jacquelien Dijkstra

Gevraagd besluit:
De wijzigingsverordening ‘Verordening maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en schulddienstverlening gemeente Noordenveld 2022 ' vast te stellen.

Kern van het gevraagde besluit

1. Het begrip algemeen gebruikelijk is aangepast op de geldende jurisprudentie.
2. Met het vaststellen van de wijzigingsverordening wordt een bijdrage geleverd aan het optimaliseren van de kwaliteit en rechtmatigheid van de maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp. Toezicht en handhaving is één van de middelen die wij inzetten om kwetsbare inwoners te beschermen tegen aanbieders die kwalitatief onvoldoende ondersteuning leveren, misbruik maken van cliënten en/of frauderen met gemeenschapsgeld. Ook willen we voorkomen dat de budgetten voor maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp onnodig worden belast door onjuist (waaronder onrechtmatig) gebruik.
3. Er is een hoofdstuk opgenomen over schulddienstverlening. Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke opdracht om een termijn vast te stellen en op te nemen waarbinnen de gemeente na het eerste gesprek over de hulpvraag moet besluiten of iemand voor een schuldenregeling in aanmerking komt.

Inclusie (iedereen doet mee)
Met het toezicht- en handhavingsbeleid en vaststellen van de wijziging van de Verordening wordt een bijdrage geleverd aan het optimaliseren van de kwaliteit en rechtmatigheid van de maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp. Kwalitatief goede maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp draagt bij aan een inclusieve gemeente doordat mensen ongeacht een fysieke/verstandelijke beperking of psychische aandoening kwalitatief goede zorg en ondersteuning krijgen om mee te kunnen doen, mee te tellen en gezien te worden.

Duurzaamheid
N.v.t.

Participatie:
De Sociaal Maatschappelijke Adviesraad (SMA) is om een advies gevraagd. De SMA adviseert ons om de verordening toegankelijker te maken. In 2022 starten we met het schrijven van een omgekeerde verordening. Daarin zal dit advies worden meegenomen. Het advies van de SMA en de schriftelijke reactie daarop vanuit de gemeente zijn bijgevoegd in de bijlage.
Na vaststelling van de verordening zal deze worden gepubliceerd op www.overheid.nl. Communicatie over vaststelling van de verordening en het beleid zal gebeuren via gemeentelijke websites en de website NMD.

Financiën:
De gekozen werkwijze in het toezicht- en handhavingsbeleid en overige aanpassingen leidt niet tot meerkosten. De implementatie van het beleid kan binnen de bestaande kaders plaatsvinden.

Tijdpad
De verordening treedt in werking op 1 januari 2022.

Nadere onderbouwing
De wijzigingen die voorliggen zijn met name technische aanpassingen in de huidige verordening. Wij streven ernaar om in 2022 te starten met het schrijven van een omgekeerde verordening. Wij komen bij u hierop terug.

Algemeen gebruikelijke voorziening

Aan de begripsbepaling ‘algemeen gebruikelijke voorziening’ is als gevolg van jurisprudentie toegevoegd…..'en die financieel kan worden gedragen met een inkomen op minimumniveau'.
Het betreft een algemene toets waarbij de gemeente ‘aan de voorkant’ moet bepalen welke voorzieningen financieel draagbaar worden geacht met een inkomen op minimumniveau. Het betreft een abstracte beoordeling en hierbij is het niet relevant of de aanvrager zelf daadwerkelijk een inkomen op minimumniveau heeft.

Toezicht en handhaving

Om adequaat uitvoering te geven aan toezicht en handhaving dient de verordening te worden gewijzigd.
De 5 NMD-gemeenten – Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe, Noordenveld en Tynaarlo – hebben gezamenlijk toezichthouders kwaliteit en rechtmatigheid aangesteld. Ook is gezamenlijk de ‘Visie Zorgdragen voor Toezicht op de WMO en Jeugdwet’ opgesteld waarin de visie op de toezicht en handhaving is verwoord. De visie gaat in op ‘wat’ de NMD-gemeenten willen bereiken met toezicht en handhaving. In de visie is onder meer aandacht gegeven aan de prioritering in de keuze preventie of repressie, waarbij de keuze is gemaakt om in te zetten op preventie. Ook is aandacht besteed aan de ethische grenzen van handhaving, in die zin dat het ook bij handhaving draait om maatwerk. Deze visie is op 7 januari 2020 door het college vastgesteld en als bijlage bij de raadsbrief van 12 oktober 2021 gevoegd. Om uiteindelijk te kunnen handhaven is er een handhavingsbeleid en een verordening nodig waarin is vastgelegd welke maatregelen (sancties) wanneer worden genomen, dus ‘hoe’ de NMD-gemeenten gaan handhaven.

Het toezicht- en handhavingsbeleid dat door het college op 16 november 2021 is vastgesteld is één van de middelen die wij inzetten om te voorkomen dat budgetten voor jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning onnodig worden belast door onjuist (waaronder onrechtmatig) gebruik. Zowel naar ‘buiten’ (cliënten, aanbieders etc.) als naar ‘binnen’ (toezichthouders, consulenten etc.) geeft het aan hoe in NMD toezicht en handhaving is vormgegeven en welke (beleids)keuzes hierin zijn gemaakt.
Onze grootste prioriteit ligt bij het beschermen van onze (meest) kwetsbare inwoners. In de toezicht en handhaving werken wij volgens de cirkel van naleving: door goede communicatie en dienstverlening voorkomen wij zoveel mogelijk fouten en fraude. Wij controleren periodiek en wanneer er sprake is van onrechtmatig gebruik sanctioneren wij op maat. Sanctioneren op maat leidt niet tot willekeur: gelijke gevallen worden gelijk behandeld

en ongelijke gevallen ongelijk. Het toezicht en handhaving zijn gericht op (kwaliteits)verbetering bij de zorgaanbieders.

Voor goede toezicht en handhaving is het van belang dat er duidelijke regels zijn vastgelegd in de verordening. In de huidige verordening is de basis gelegd voor toezicht en handhaving, namelijk dat ons college nadere regels opstelt op welke wijze toezicht wordt gehouden op de uitvoering van voorzieningen, dat hiervoor een toezichthoudend ambtenaar wordt aangewezen en de basis van de controles. Naar aanleiding van het opstellen van het toezicht- en handhavingsbeleid en op basis van wensen uit de praktijk om een aantal regels vast te leggen in de verordening, wordt uw raad voorgesteld om de verordening op de volgende punten te wijzigen:

- Toevoeging van de begrippen fout, fraude, niet integer handelen, pgb-aanbieder, pgb-beheerder en zin-aanbieder. Hiermee wordt meer duidelijkheid verschaft wat wordt verstaan onder deze begrippen.
- Uitbreiding van het artikel herziening en intrekking:
    - toevoeging van lid 1 en 2 welke zijn overgenomen uit de Wmo 2015 en Jeugdwet hierdoor wordt het artikel beter leesbaar.
    - Lid 3 stelt het college in de gelegenheid om een beslissing tot verlening van een voorziening of pgb in bepaalde situaties te herzien dan wel in te trekken.
    - Lid 4 stelt het college in de gelegenheid om een beschikking tot verlening van pgb in te trekken wanneer de pgb niet is gebruikt waarvoor deze is toegekend. Ten opzichte van de huidige verordening is de termijn van zes maanden eruit gehaald zodat het college niet zes maanden hoeft te wachten op intrekking van de beschikking wanneer al eerder duidelijk wordt dat de pgb niet wordt gebruikt waarvoor deze was bestemd.
    - Lid 5 geeft het college de discretionaire bevoegdheid om te besluiten geheel of gedeeltelijk van de herziening of intrekking af te zien indien de omstandigheden hiertoe aanleiding geven. De toepassing van dit lid dient goed gemotiveerd te worden.
- Terugvordering is opgenomen in een nieuw artikel. In dit artikel is uitgebreider opgenomen wanneer een voorziening of pgb kan worden teruggevorderd. Dit biedt de medewerkers in de praktijk meer handvaten om in geval van fouten of fraude ten onrechte toegekende voorzieningen terug te vorderen.

Het hoofdstuk toezicht en handhaving is uitgebreid:

- In de verordening is – conform de huidige praktijk – opgenomen dat een toezichthouder rechtmatigheid ook kan worden aangesteld als buitengewoon opsporingsambtenaar. Hiermee verkrijgt deze toezichthouder strafrechtelijke bevoegdheden om onrechtmatig gebruik op te sporen.
- In de verordening wordt de basis gelegd om nadere regels op te stellen met betrekking tot het openbaar maken van de rapporten van bevindingen Wmo door een toezichthoudend ambtenaar.
- Het artikel over controle is uitgebreid. Om oneigenlijk gebruik tegen te gaan is opgenomen dat het college het gebruik van voorzieningen en pgb en de behaalde resultaten monitort in relatie tot de gestelde doelen.
- Naast uitbreiding van het artikel met betrekking tot de controle is er een apart artikel opgenomen in de verordening met een inspanningsverplichting voor uw college om oneigenlijk gebruik van voorzieningen te voorkomen en fraude te bestrijden. In dit artikelen zijn een aantal maatregelen opgenomen welke in ieder geval dienen te worden ondernomen. Het opnemen van dit artikel heeft met name tot doel transparant te zijn en draagt bij aan de preventie.
- Tenslotte is in de verordening een zorgplicht voor het college opgenomen voor het Meldpunt kwaliteit en rechtmatigheid. Deze is inmiddels gerealiseerd, maar krijgt hiermee een juridische basis.

Schulddienstverlening

De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening regelt dat inwoners met problematische schulden bij gemeenten terecht kunnen voor onder meer advies, schuldbemiddeling of een saneringskrediet. Het uitgangspunt is dat schulddienstverlening breed toegankelijk is. Daarbij is van belang dat het voor de inwoner duidelijk is binnen welke termijn na het eerste gesprek over de hulpvraag wordt besloten of diegene voor een schuldenregeling in aanmerking komt.

Er is besloten een wettelijke termijn op te nemen waarbinnen de gemeente na het eerste gesprek over de hulpvraag moet besluiten of iemand voor een schuldenregeling in aanmerking komt. Deze termijn moet in de verordening worden vastgesteld.

Deze termijn mag volgens artikel 4a, derde lid, van de wet niet langer zijn dan acht weken. Dit is gelijk aan de maximale redelijke termijn die in artikel 4:13, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht wordt gesteld. Een kortere beslistermijn vaststellen is wel toegestaan.

De beslistermijn is in de verordening bepaald op maximaal 8 weken, gelet op de bestaande praktijk en uitvoerbaarheid. Het streven is om de feitelijke beslistermijn voor de inwoner zo kort mogelijk te houden. Omdat er in Noordenveld gekozen is voor een integrale verordening voor de Wmo en Jeugdwet ligt het voor de hand om ook de beslistermijn rondom schulddienstverlening in deze verordening op te nemen.

Ter inzage liggende stukken

1. Concept toezicht en handhavingsbeleid (ter informatie)
2. Concept verordening maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en schulddienstverlening gemeente Noordenveld 2022.
3. Advies SMA en reactie daarop
4. Brief reactie naar SMA n.a.v. adviesaanvraag
5. Overzicht wijzigingen verordening maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en schulddienstverlening

---

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noordenveld,
Klaas Smid, burgemeester Marinus van der Wal, directeur – secretaris

GEMEENTE **NOORDENVELD**

No:
Onderwerp: Wijzigingen verordening Wmo, Jeugdhulp en Schulddienstverlening 2022

De Raad van de gemeente Noordenveld,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van: 23 november;

gelet op de bepalingen van de Wmo, Jeugdwet en Wgs,

B E S L U I T

De wijzigingsverordening ‘Verordening maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en schulddienstverlening gemeente Noordenveld 2022 ' vast te stellen.

Roden, 22 december 2021

De Raad van de gemeente Noordenveld,

H. Huttinga, griffier

K. Smid, voorzitter